

עזרי וזמרת י-ה

פרפראות וחידושים על פרשת השבוע
מפניני ר' עוזי צמח הי"ו

פרשת וישב - תשפ"ה - גיליון 128

מדור הגימטריות

פרפראות וחידושים

* וַיֵּרָא שׁוֹר הָאֲפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל יוֹסֵף אַף אָנֹכִי
בְּחִלּוּמֵי יְהוָה שְׁלֵשָׁה סָלִי חָרִי עַל רֵאשֵׁי: (מ' ט"ז)

ומבאר הספורנו, כי טוב פתר. והיה מקוה שיפתור גם בעדו לטוב
שהחלומות הולכים אחר הפה כדבריהם ז"ל כאמרו כאשר פתר
להם יוסף.

והנה המילים בפסוק: וַיֵּרָא שׁוֹר הָאֲפִים כִּי טוֹב פָּתַר, עולה
בגימטריא 1580.

וכן המילים: מכאן שהחלומות הולכים הם אחר דבור הפה,
עולה בגימטריא 1580, [כולל התיבות].

* וּבִגְפֹן שְׁלֵשָׁה שָׁרִיגִים וְהוּא כְּפָרְחַת עֲלֶתָה נֹצֵה הַבְּשִׂילוֹ
אֲשֶׁפְּלִתֶיהָ עֲנָבִים: (מ' י')

ומביא רבנו בחיי, ועוד דרשו רז"ל: (חולין צב א) ובגפן שלשה
שריגים, גפן זה תורה. ג' שריגים, זה באר ועמוד ענן ומן.

והנה המילים בפסוק: וּבִגְפֹן שְׁלֵשָׁה שָׁרִיגִים, עולה בגימטריא
1329.

וכן המילים: ומכאן זה - תורה - באר - עמוד ענן - ומן, עולה
בגימטריא 1329.

* וַיֹּאמֶר יְהוָה לְתַמָּר פְּלִתוֹ שְׂבִי אֶלְמָנָה בֵּית אָבִיךָ עַד יִגְדַּל
שְׁלָהּ בְנִי כִּי אָמַר פֶּן יָמוּת גַּם הוּא פְּאֻחִיו וַתִּלְךָ תַּמָּר וַתֵּשֶׁב
בֵּית אָבִיךָ: (ל"ח י"א)

וכתב רש"י, כי אמר וגו'. כלומר, דוחה היה אותה בקש, שלא היה
בדעתו להשיאה לו.

וביאר השפתי חכמים, שמאחר שהוחזקה לקטלנית איך אפשר
שיתננה לו אחר שיגדל.

ונראה לרמזו כן במילים גם הוא פְּאֻחִיו, זהו ראשי תיבות.

מאחר וקטלנית הוחזקה - חשש אולי גם כי אחיו ימות - ודחה
אותה.

* וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: (ל"ז א')

וביאר רבנו בחיי, וישב, בקש לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, אמר
הקדוש ברוך הוא: לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא
שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה.

ונראה לרמזו כן במילים וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ, זהו ראשי תיבות.

ולשבת בשלוהה ביקש יעקב אבינו - קפץ עליו צרת רוגזו של בנו יוסף.

* וַיִּשְׁלְחוּ אֶת פְּתֻנַת הַפְּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מִצְאָנוּ הַפָּר
נָא הַפְּתֻנַת בְּנֶךָ הוּא אִם לֹא: (ל"ז ל"ב)

ומביא בעל הטורים, הכר נא. ב' במסורה הכא ואידך הכר נא למי החותמת
והפתילים. בלשון שרימה יהודה את אביו באותו לשון נפרע ממנו.

ונראה לרמזו כן במילים הַפָּר נָא הַפְּתֻנַת בְּנֶךָ הוּא אִם לֹא, זהו ראשי תיבות.

כנגד הכר נא כתונת - תשאל תמר מיהודה - ראה נא את החותמת
הפתילים והמטה - אשר נתת אותם כמשכון - בבואך אלי להתנחם.

* וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יִי אֲתוֹ וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עָשָׂה יִי מִצְּלִיחַ בְּיָדוֹ: (ל"ט ג')

וביאר רש"י - כי ה' אתו. שם שמים שגור בפיו.

ונראה לרמזו כן בפסוק כִּי יִי אֲתוֹ וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עָשָׂה, זהו ראשי תיבות.

ובפיו שגור ה' ושם ה' - ומול עיניו רואה ומשנן את הפסוק שויתי ה'
לנגדי תמיד - וע"כ כל אשר יעשה יצליח אותו כרצונו.

* אֵינְנו גְּדוֹל בְּבֵית יְהוָה מִמְּנֵי וְלֹא חֲשׂוֹף מִמְּנֵי מְאוּמָה כִּי אִם אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר
אָתְּ אֲשַׁתּוֹ וְאַיֶּךָ אֲעֲשֶׂה הֲרַעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְחֲטָאתִי לֵאלֹהִים: (ל"ט ט')

ומבאר הספורנו, הרעה הגדולה הזאת. לשלם רעה תחת טובה.

ובתורה תמימה, הרעה הגדולה - בגלוי עריות.

ונראה לרמזו כן במילים: וְאַיֶּךָ אֲעֲשֶׂה הֲרַעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, זהו ראשי
תיבות.

כי איך אעשה זה המעשה הנורא - והוא גילוי עריות האסור - וחטאתי
לאלהים - הכיצד ישיב רעה תחת הטובה שעושה עמו אדונו השר.

סיפור שבועי

המקובל רבי שמואל דרוזי זיע"א

ראש ישיבת המקובלים ג'ית בְּרָמָה רבי שמואל דרוזי נולד בג' באדר תרפ"ג לאביו רבי יצחק זצ"ל ולאמו מרת שמחה ע"ה בעירק.

פעם אחיו אליהו דרוזי שהיה מהלוחמים הגדולים בארץ, הפגישו עם ראש הממשלה דוד בן גוריון, בתוך הדברים הציע לו בן גוריון לכהן כשר בממשלה, דחה רבינו את ההצעה בכל תוקף, שאל אותו בן גוריון האם הממשלה לא מוצאת חן בעיניך? אמר לו רבינו הממשלה אולי כן, אבל האנשים שבה כלל וכלל לא, והחל מונה את הקלקולים. אמר לו בן גוריון א"כ בא תכנס ותתקן, אמר לו רבינו כשאהיה בפנים כבר אפחד ממך... אך עדיין נתנו לו אפשרות לחזור בו, וכשהגיע לביתו פתח את התנ"ך לשאול שאלה זו ויצא לו הפסוק בספר משלי "בני אל תלך בדרך ביתם מנע רגלך מנתיותם".

סיפר אחד מתלמידיו של רבינו ששירת בבסיס חיל האוויר בדרום הארץ, הרבה תלמידים ובחלקם בעלי תשובה היו לרבינו, שכל שבוע היו באים לשמוע את השיעור בליל שישי, השמועה עליו בחיל האוויר היתה בעקבות מעשה, שלאחד מהמפקדים (עזרא הרצל) במשך שנים עשרה שנה לא היו לו ילדים, הציעו לו לבוא לירושלים ולהתברך מפי הרב, וכך היה, שהביאו אותו ואת אשתו לרבינו לבית הכנסת, והמפקד התפלא לראות איך חיים אנשים בצורה כזו בלי שרד ובלי משרד. שאל אותו רבינו למבוקש? ענה לו המפקד אני כבר נשוי שנים עשר שנים ואין לי ילדים. שאל אותו רבינו האם אתה שומר שבת? השיב המפקד בשלילה. שאלו אותו רבינו אתה מקבל עליך לשמור שבת? התייעץ הלה עם אשתו וקיבלו עליהם, שאל אותו רבינו את שמותיהם, ואמר: לי קוראים הרצל, אמר לו רבינו צריכים להוסיף לך שם ואמר לו נוסף לך את השם 'ח' והוסיף בדרך הלצה, הרצל הוא מת, ואתה חי, והיתה שם שמחה גדולה, לאחר מיכן הרב בירך אותו. חזר המפקד לבסיס וסיפר לכולם ששינוי לו את שמו, וגם שינה את שמו בתעודות הזהות, לאחר שנה נולדו לו בן ובת והיה קידוש ה' גדול בכל הבסיס, שמנה כחמשת אלפים איש שכולם ידעו מהסיפור של ברכת הרב, ומאז הרבה אנשים נמשכו אל הרב והיו באים אצלו כל שבוע.

סיפר אחד התלמידים היינו בקשר קבוע עם הרב, והנה פעם אחת יצאנו כהרגלנו מהבסיס מידי יום חמישי לשיעורו של הרב, כשהגענו למחסום ראינו שלט אדום שפירושו שאין יציאה מהבסיס כלל, לא ידענו מה לעשות? התקשרתי לרב, אמר לי הרב תגידו את הפסוק 'נפשנו חיתכה לה' וגו' עם הכוונה הידועה בפסוק זה, ג' פעמים, וכך עשינו והנה השער יורד ונסענו, הגענו לשער השני ושוב פעם התקשרנו לרבינו, ואמר לנו תגידו עוד הפעם, וכך עברנו, גם את השער השלישי. כשהגענו לירושלים שאלתי את רבינו מניין לו הסגולה הזו? ענה לי רבינו שכך מקובלים מבנו של הבן איש חי רבי יעקב חיים זצ"ל שבעצמו הוצרך לעבור נהר ברפסודה, וכדי שלא יתפס אמר את הפסוקים האלו.

פעם נשאל רבינו מי היא הטומאה בדורינו? השיב שהנוצרים הם מקור הטומאה, והשורש שלהם שנמצא בותיקן, הוא שיא השיאים, ואכן רבינו בתפילותיו היה מזכיר במיוחד את ביטול דת הנוצרים.

סיפר בנו רבי יהודה, כשבנו בבית היתומים (בשנת תש"ל כיהן רבינו בראשות בית היתומים שברח' יפו) ביקש רבינו שיביאו שיש איטלקי, שאלו את רבינו מדוע דוקא שיש איטלקי והרי הוא עולה פי ארבע מהשיש בארץ? השיב רבינו שאם אנחנו נבנה דבר שבקדושה בשיש שלהם, אזי פעולה זו תגרום להחליש את הטומאה שלהם בותיקן, ואכן הזמינו שיש מאטליה, מיד כשהחלו לבנות את השיש הודיעו שהאפיפיור שלהם מת, רבינו אמר תמשיכו ונראה מה יהיה עם השני, ואכן לא עבר חודש וגם האפיפיור השני ג"כ מת.

פעם אחת לקח הרב אורי זוהר זצ"ל את רבינו מהכותל לעבר הישיבה, בדרך שאל הרב אורי זוהר את רבינו האם כבוד הרב יכול להסביר לי איך קרה שחזרתי בתשובה אחרי שהייתי בשיא של הטומאה?

אמר לו רבינו כל עבירה שאדם עושה מעלה אבק על הנשמה, וכשמרבה בעבירות הרי שהאבק נהפך לטיט, וכשהטיט מתקשה הרי הוא נבקע ודרכו נכנס האור, ולכן אדרבה כמה שאדם נמצא יותר בצד של הטומאה יש לו סיכוי יותר גדול לחזור בתשובה, והוסיף הרב, שיש כאלה אנשים שהטיט נבקע אצלם, ע"י יסורים ורק על ידי כך הם חוזרים בתשובה.

מפליא הדבר שכשלושה שבועות לפני פטירתו הגיעה בקשה מביתו של זקן המקובלים רבי יצחק כדורי זצ"ל שהרב כדורי ביקש שרבינו יבוא לביתו, עצם הבקשה הפתיע את רבינו כמו שסיפרה הרבנית היות ומאז שעזב הרב כדורי את הישיבה 'נאות ברמה' היה רבינו רגיל לבוא בערב ראש השנה לקבל את ברכתו לשנה החדשה, ומעולם לא קראו הרב כדורי לביתו.

ואכן רבינו שם את פעמיו לישיבת 'נחלת יצחק' לחדרו של הרב כדורי זצ"ל והמתיקו סוד במשך כשעה ארוכה, כשהגיע רבינו לביתו לא רצה לספר מה דובר בפגישה ביניהם, אך מקורביו חשו שאין הדברים כשורה.

לבנו רבי יהודה אמר, שאין הוא יודע כמה זמן נשאר לו, לכך מבקשו שיעזור לו בכמה דברים שרוצה לגמור, אף כשבאו ובישרו לו בחודש האחרון שמצאו דירה לשבתות ברובע היהודי כדי שלא יצטרך ללכת מרחק כה רב מביתו לכותל, הפטיר רבינו כבר אין לי צורך בזה.

כידוע היה מתפלל תפילת שחרית בכותל המערבי בנין, בתוך מנהרות הכותל במשך עשרות שנים.

ואכן לאחר שלושה שבועות מאותה פגישה פתאומית, נסתלק רבינו לבית עולמו, מקורביו של הרב כדורי זצ"ל לא רצו לספר לו על פטירת רבינו, שחששו ששמועה זו יכולה להזיק לו מפאת גילו המופלג.

אך מה נדהמו לשמוע בימי השבעה של רבינו, שאמר להם הרב כדורי שהוא מרגיש שחלק מנשמתו הלכה, ובודאי שהרב דרוזי נפטר.

שבוע לאחר גמר השבעה של רבינו זצ"ל, לקה הרב כדורי בדלקת ריאות חריפה, וכחודש לאחר מיכן, בערב ראש חודש שבט השיב את נשמתו הטהורה למרומים ונקברו זה ליד זה. הנאהבים והנעמיים בחייהם ובמותם לא נפרדו.

תלמידים ממקורביו העידו, שכמה פעמים סח רבינו באוזניהם בהערצה את אופן פטירתו של רבי עובדיה הדאיה זצ"ל ראש ישיבת בית אל, שהיתה בשבת קודש לאחר תפילת מנחה, שביקש מרעיתו להכין לו כוס חמין, וטרם הספיקה להכין, כבר השיב את נשמתו לבוראה, והבינו מדבריו שאף הוא השתוקק לכך, ואכן פטירת רבינו היתה דומה.

בבית הכנסת במקום אשר התפלל ולימד ברבים במשך שנים רבות, היה זה בשבת קודש פרשת וישב כ"ג כסליו תשס"ו בתפילת המנחה שעת רעוא דרעיון, קודם לתפילת מנחה ביקש רבינו שיביאו לו כוס מים חמים ובירך שהכל, ולאחר מיכן החל להתפלל תפילת מנחה ופתח בעצמו את ההיכל כדרכו. ליוה את ספר התורה לתיבה, וקודם שהספיק לבוא לקרוא בתורה כדרכו, התיישב על הכסא והשיב את נשמתו לבוראה.

סיפרה הרבנית שלפני שיצא לתפילת מנחה אמר לה רבינו, שהיום חצות בשעה זו וזו, ולא הבינה כוונתו. אך לאחר הפטירה הבינה את כוונת רבינו שרצה שיקברוהו לפני חצות הלילה של מוצאי שבת, היות וידוע מש"כ הספרים הקדושים, שכל הנקבר מיום שישי בשעה חמישית עד מוצאי שבת בחצות אין לו צער חיבוט הקבר.

לפי שיש בזמן זה הארת שבת, ואכן מיד במוצאי שבת החלו ההכנות לקבורת רבינו כדי לקבורו קודם חצות הלילה ולכן קיצרו בהספדים.

דקות אחדות לפני חצות הלילה נטמן בהר המנוחות בירושלים.

רבי שמואל בן שמחה דרוזי זיע"א כ"ג כסליו תשס"ו ת.נ.צ.ב.ה.

[דברי חיים]

לע"נ - ניסים חיים בן חנה
נורית בת מרים ע"ה

לברכה והצלחה: * יוסף בן חנה חנינה וב"ב * שרה בת אילה * יוסף מאיר בן גאולה ויקי * נעמה בת שושנה * רפאל בן שרה * יוסף חיים אליהו בן דבורה * משה בן שרה וב"ב